ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.5.2023 г.
COM(2023) 616 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Люксембург за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2023 г.

{SWD(2023) 616 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Люксембург за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2023 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета[3], с който бе създаден Механизмът за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа на държавите членки за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от ЕС. В съответствие с приоритетите на европейския семестър той допринася за икономическото и социалното възстановяване и за осъществяването на устойчиви реформи и инвестиции, по-специално за насърчаване на екологичния и цифровия преход и за укрепване на устойчивостта на икономиките на държавите членки. Механизмът също така спомага за укрепването на публичните финанси и стимулира растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план, подобрява териториалното сближаване в

[1] ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

[2] ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

[3] Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

рамките на ЕС и подкрепя непрекъснатото прилагане на Европейския стълб на социалните права. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост беше актуализирано на 30 юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.

(2) На 22 ноември 2022 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г.[4], с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2023 г. На 23 март 2023 г. Европейският съвет одобри приоритетите на обзора във връзка с четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост. На 22 ноември 2022 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие и доклада за механизма за предупреждение за 2023 г., в който посочи Естония като една от държавите членки, които може да бъдат засегнати или за които може да съществува риск да бъдат засегнати от дисбаланси, и за които ще е необходим задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и становище относно проекта на бюджетен план за 2023 г. на Люксембург. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която Съветът прие на 16 май 2023 г., както и предложението за съвместния доклад за заетостта за 2023 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права, което Съветът прие на 13 март 2023 г.

(3) Въпреки че икономиките на ЕС показват забележителна устойчивост, геополитическият контекст продължава да оказва отрицателно въздействие. Като застава твърдо с Украйна, ЕС насочва своята програма за икономическа и социална политика към намаляване на отрицателното въздействие от енергийните сътресения както върху уязвимите домакинства, така и върху дружествата в краткосрочен план, към запазване на усилията за осъществяване на екологичния и цифровия преход, подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, запазване на макроикономическата стабилност и повишаване на устойчивостта в средносрочен план. Той също така поставя особен акцент върху повишаването на конкурентоспособността и производителността на ЕС.

(4) На 1 февруари 2023 г. Комисията публикува съобщението „*Промишлен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии*“[5] с цел засилване на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС с нулеви нетни емисии и подпомагане на бързия преход към неутралност по отношение на климата. Планът допълва текущите усилия в рамките на Европейския зелен пакт и REPowerEU. Той има за цел да се осигури по-благоприятна среда за увеличаване на производствения капацитет на ЕС за технологиите и продуктите с нулеви нетни емисии, необходими за постигане на амбициозните цели на ЕС в областта на климата, както и за гарантиране на достъп до съответните суровини от изключителна важност, включително чрез диверсифициране на източниците, правилно използване на геоложките ресурси в държавите членки и максимално увеличаване на рециклирането на суровини. Планът се основава на четири стълба: предвидима и опростена регулаторна среда, ускоряване на достъпа до финансиране, повишаване на уменията и отворена търговия за устойчиви вериги на доставки. На 16 март 2023 г. Комисията публикува и съобщението „*Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.*“[6],

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

структурирано около девет взаимно подсилващи се фактора с цел да се работи за регулаторна рамка за стимулиране на растежа. В него се определят приоритети на политиката, насочени към активно осигуряване на структурни подобрения, добре насочени инвестиции и регулаторни мерки за дългосрочната конкурентоспособност на ЕС и неговите държави членки. Препоръките по-долу спомагат за изпълнението на тези приоритети.

(5) През 2023 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива в съответствие с прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост. Пълното изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост продължава да е от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните години. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г., 2020 г. и 2022 г. продължават да бъдат еднакво актуални и за плановете за възстановяване и устойчивост, преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241.

(6) Регламентът REPowerEU[7], приет на 27 февруари 2023 г., има за цел бързото премахване на зависимостта на ЕС от вноса на руски изкопаеми горива. Това ще допринесе за енергийната сигурност и диверсификацията на енергийните доставки на ЕС, като същевременно ще увеличи използването на възобновяеми енергийни източници, капацитета за съхранение на енергия и енергийната ефективност. Регламентът дава възможност на държавите членки да добавят нова глава за REPowerEU към своите национални планове за възстановяване и устойчивост, за да финансират ключови реформи и инвестиции, които ще спомогнат за постигането на целите на REPowerEU. Тези реформи и инвестиции също така ще спомогнат за повишаване на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС с нулеви нетни емисии, както е посочено в Промишления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии, и за изпълнение на свързаните с енергетиката специфични за всяка държава препоръки, отправени към държавите членки през 2022 г. и когато е приложимо, през 2023 г. С Регламента REPowerEU се въвежда нова категория безвъзмездна финансова подкрепа, която се предоставя на държавите членки за финансиране на нови свързани с енергетиката реформи и инвестиции в рамките на техните планове за възстановяване и устойчивост.

(7) На 8 март 2023 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят насоки за фискалната политика за 2024 г. То има за цел да подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките[8]. Комисията припомни, че общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж ще бъде дезактивирана в края на 2023 г. Тя призова за фискални политики през периода 2023—2024 г., които осигуряват средносрочна устойчивост на дълга и повишават потенциалния растеж по устойчив начин. Държавите членки бяха приканени да определят в

[7] Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

[8] COM(2023) 141 final.

своите програми за стабилност и конвергенция за 2023 г. начина, по който фискалните им планове ще осигурят спазването на референтната стойност за дефицита от 3 % от БВП, както и реалистичното и непрекъснато намаляване на дълга или запазването на благоразумно равнище на дълга в средносрочен план. Комисията прикани държавите членки постепенно да премахнат националните фискални мерки, въведени с цел защита на домакинствата и предприятията от енергийния ценови шок, като се започне с тези с най-слаба насоченост. Тя посочи, че ако мерките за подкрепа трябва да бъдат удължени поради подновен натиск върху цените на енергоносителите, държавите членки следва да насочат тези мерки към уязвимите домакинства и предприятия много по-добре, отколкото в миналото. Комисията предложи фискалните препоръки да бъдат количествено определени и диференцирани и да бъдат формулирани въз основа на нетните първични разходи, както се предлага в нейното Съобщение относно насоките за реформа на рамката за икономическо управление на ЕС[9]. Тя препоръча всички държави членки да продължат да защитават инвестициите, финансирани на национално равнище, и да гарантират ефективното използване на средствата по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС, по-специално с оглед на екологичния и цифровия преход и целите по отношение на устойчивостта. Комисията посочи, че ще предложи на Съвета да открие процедури при прекомерен дефицит през пролетта на 2024 г. въз основа на данните за резултатите за 2023 г. в съответствие с действащите правни разпоредби.

(8) На 26 април 2023 г. Комисията представи законодателни предложения за осъществяване на цялостна реформа на правилата на ЕС за икономическо управление. Основната цел на предложенията е да се засили устойчивостта на публичния дълг и да се насърчи устойчивият и приобщаващ растеж във всички държави членки чрез реформи и инвестиции. Целта на предложенията е държавите членки да разполагат с по-силен контрол върху изготвянето на своите средносрочни планове, като същевременно се въведе по-строг режим на правоприлагане, за да се гарантира, че държавите членки изпълняват ангажиментите, поети в техните средносрочни фискално-структурни планове. Предвижда се законодателната работа да приключи през 2023 г.

(9) На 21 април 2021 г. Люксембург представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент. На 13 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Люксембург[10]. Отпускането на траншовете зависи от решение на Комисията, взето в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, че Люксембург е изпълнил задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.

---

9 COM(2022) 583 final.

10 Решение за изпълнение от 13 юли 2021 г. на Съвета за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Люксембург (ST 10155/21; ST 10155/21 ADD 1).

(10) На 28 април 2023 г. Люксембург представи своята национална програма за реформи за 2023 г., а на 27 април 2023 г. — програмата си за стабилност за 2023 г., в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2023 г. отразява също така шестмесечното докладване на Люксембург относно напредъка, постигнат при изпълнението на националния план за възстановяване и устойчивост.

(11) На 24 май 2023 г. Комисията публикува доклада за Люксембург[11] за 2023 г. В него беше оценен напредъкът на Люксембург в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета в периода 2019—2022 г., и беше направен преглед на изпълнението от страна на Люксембург на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства. В него бяха оценени също така напредъкът на Люксембург при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на ЕС в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

(12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Люксембург и публикува резултатите от него на 24 май 2023 г[12]. Тя стигна до заключението, че в Люксембург не са налице макроикономически дисбаланси. По-конкретно, уязвимостите, свързани с високите цени на жилищата и високата задлъжнялост на домакинствата, напоследък са се увеличили, но като цяло изглежда, че засега са ограничени и се очаква да намалеят в средносрочен план. Значителното нарастване на населението заедно с увеличеното предоставяне на ипотечни кредити, стимулирано от фискалната подкрепа, увеличи търсенето на жилища, докато предлагането е ограничено от недостига на земя, налична за строителство, и от запасяването със земя. Увеличаващото се несъответствие между търсенето и предлагането на жилища доведе до силно увеличение на цените на жилищата с нарастващи рискове от надценяване на жилищата и влошаване на финансовата им достъпност. Цените на жилищата престанаха да нарастват в края на 2022 г. и броят на сделките с жилища рязко намаля, тъй като повишаването на лихвените проценти доведе до обрат на пазара. Въпреки това не се очаква рязка корекция в цените на жилищата, тъй като доходите се поддържат на добро равнище и се очаква недостигът при предлагането на жилища да продължи. Задлъжнялостта на домакинствата е много висока с оглед на разполагаемия доход и се увеличава, докато получаването на заеми намаля до известна степен в края на 2022 г. Финансовите активи на домакинствата също са значителни, задлъжнялостта се увеличава към по-високите равнища на доходи и богатство, а банковият сектор е стабилен, което като цяло смекчава макрофинансовите рискове. Допълнителни усилия, вложени в политиката, включително чрез укрепване и приоритизиране на приемането и изпълнението на скорошни мерки, включително периодични

[11] SWD(2023) 616 final.
[12] SWD(2023) 638 final.

данъци за увеличаване на предлагането на земя за застрояване, съчетани с текущата реформа на планирането на ползването на земя, може да помогнат за увеличаване на предлагането на жилища, включително чрез предлагане на финансово достъпни и социални жилища, насочено към най-нуждаещите се. Ефективността на пазара на наеми също може да бъде подобрена. Освен това намаляването на приспадането на ипотечните лихви, което неотдавна беше значително увеличено, би намалило данъчното стимулиране за получаване на заеми, което поддържа високите цени на жилищата.

(13) Въз основа на данни, потвърдени от Евростат[13], излишъкът по консолидирания държавен бюджет на Люксембург намаля от 0,7 % от БВП през 2021 г. на 0,2 % през 2022 г., докато консолидираният държавен дълг слабо се увеличи, от 24,5 % от БВП в края на 2021 г. на 24,6 % в края на 2022 г.

(14) Салдото по консолидирания държавен бюджет беше повлияно от мерките на фискалната политика, приети за смекчаване на икономическото и социалното въздействие от увеличението на цените на енергията. През 2022 г. подобни мерки за намаляване на приходите включваха намаляване на данъците върху продуктите, за да се намалят потребителските цени на бензина, дизела и мазута със 7,5 цента на литър; докато такива мерки за увеличаване на разходите включваха въвеждането на данъчен кредит за енергия[14], помощ за предприятия, засегнати от нарастващите цени на енергията и ограничаване на увеличенията на цената на газа. Според оценката на Комисията нетните бюджетни разходи за тези мерки през 2022 г. възлизат на 0,5 % от БВП. Салдото по консолидирания държавен бюджет е повлияно също така от бюджетните разходи за временна закрила на разселените лица от Украйна, които се оценяват на 0,1 % от БВП през 2022 г. В същото време приблизително оценените разходи за временните извънредни мерки за справяне с кризата, свързана с COVID-19, спаднаха до 0,1 % от БВП през 2022 г., от 0,8 % през 2021 г.

(15) На 18 юни 2021 г. Съветът препоръча на Люксембург[15] през 2022 г. да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително стимула от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище.

(16) Според оценките на Комисията фискалната позиция[16] през 2022 г. е била благоприятна —

-0,9 % от БВП, както бе препоръчано от Съвета. Както беше препоръчано от Съвета, Люксембург продължи да предоставя подкрепа за възстановяването с инвестиции, финансирани по линия на Механизма за възстановяване и

[13] Евростат — показатели за еврозоната, 47/2023, 21.4.2023 г.

[14] Дължимите данъчни кредити могат да надхвърлят данъчното задължение и да засегнат както данъкоплатците, така и лицата, които не са данъкоплатци; следователно те се класифицират като разход в националните сметки (ЕСС 2010, член 20.167 и член 20.168).

[15] Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Люксембург (ОВ C 304, 29.7.2021 г., стр. 73).

[16] Фискалната позиция се измерва като промяната в първичните разходи (без дискреционните мерки по отношение на приходите), като се изключват временните извънредни мерки за преодоляване на кризата, свързана с COVID-19, но се включват свързаните със средносрочния потенциален растеж разходи, финансирани с неподлежаща на връщане подкрепа (безвъзмездни средства) по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС. За повече подробности вж. каре 1 в таблиците за фискалната статистика.

устойчивост. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС, възлизат на 0,1 % от БВП през 2022 г. (0,1 % от БВП през 2021 г.). Инвестициите, финансирани на национално равнище, осигуряват неутрален принос за фискалната позиция[17]. Поради това Люксембург запази инвестициите, финансирани на национално равнище, както се препоръчва от Съвета. В същото време ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) осигури експанзионистичен принос в размер на 1,3 процентни пункта към фискалната позиция. Този значителен експанзионистичен принос включва допълнителното въздействие на мерките за смекчаване на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията (допълнителен бюджетен разход от 0,5 % от БВП), както и разходите за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (0,1 % от БВП). Едновременно с това субсидиите, другите текущи разходи и междинното потребление също допринасят (0,3 % от БВП) за растежа на нетните първични текущи разходи. Поради това Люксембург не успява да контролира в достатъчна степен ръста на финансираните на национално равнище текущи разходи. Този значителен експанзионистичен принос на финансираните на национално равнище текущи разходи само частично се дължи на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията, както и на разходите за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна.

(17) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност е оптимистичен през 2023 г. и след това. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 2,4 % през 2023 г. и с 3,8 % през 2024 г. За сравнение, прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. предвижда по-нисък растеж на реалния БВП от 1,6 % през 2023 г. и 2,4 % през 2024 г., главно поради по-ниския принос на нетния износ за растежа през 2023 г. и вътрешното търсене през 2024 г.[18]

(18) В своята програма за стабилност за 2023 г. правителството очаква съотношението на дефицита по консолидирания държавен бюджет да се влоши до 1,5 % от БВП през 2023 г. Влошаването през 2023 г. отразява главно допълнителните мерки за подкрепа на доходите на домакинствата и предприятията в резултат на високите цени на енергията и инфлацията. Съгласно програмата се очаква съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да се увеличи от 24,6 % в края на 2022 г. на 26,1 % в края на 2023 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда бюджетен дефицит в размер на 1,7 % от БВП през 2023 г. Този размер е малко по-висок от размера на дефицита, предвиден в програмата за стабилност, главно поради малко по-ниските приходи от данъци, според прогнозата на Комисията.

---

17 Другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, осигуряват намаляващ принос от 0,4 процентни пункта от БВП, поради спад в „Други капиталови трансфери“, главно свързани с постепенното прекратяване на подкрепата за предприятията и помощта за възстановяване в контекста на пандемията от COVID-19 (*Фонд за възстановяване и солидарност за предприятията*).

18 За номиналния БВП картината е малко по-различна; в програмата за стабилност са предвидени темпове на растеж на номиналния БВП от 4,7 % през 2023 г. и 6,0 % през 2024 г., докато в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда по-висок темп от 7,1 % през 2023 г. и сравним темп от 5,9 % през 2024 г.

В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда малко по-ниско съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 25,9 % в края на 2023 г. Разликата се дължи на по-висок номинален растеж на БВП през 2023 г., според прогнозата на Комисията.

(19) Очаква се салдото по държавния бюджет през 2023 г. да продължи да се влияе от мерките, приети за смекчаване на икономическото и социалното въздействие от увеличението на цените на енергията. Те включват мерки, чийто срок за прилагане е удължен от 2022 г. (по-специално ограничаване на увеличенията на цените на газа чрез субсидиране на разходите за енергия и такси за мрежата на домакинствата, стабилизиране на цените на електроенергията чрез субсидии за домакинствата и мерки за подкрепа на предприятията) и нови мерки, като например субсидии за доставка на отопление чрез мрежи за централно отопление и за големи жилища, както и субсидии за насърчаване на собственото потребление на фотоволтаична електроенергия от страна на предприятията. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. нетните бюджетни разходи за мерките за подкрепа се оценяват на 1,1 % от БВП през 2023 г.[19] Някои от мерките през 2023 г. са насочени към най-уязвимите домакинства или предприятия, но по-голямата част от мерките не запазват ценовия сигнал за намаляване на енергийните потребности и повишаване на енергийната ефективност. В резултат на това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. размерът на мерките за целева подкрепа, който трябва да бъде взет предвид при оценката на спазването на фискалната препоръка за 2023 г., се оценява на 0,6 % от БВП през 2023 г. (спрямо 0,4 % от БВП през 2022 г.).

(20) На 12 юли 2022 г. Съветът препоръча[20] на Люксембург да предприеме действия, чрез които да гарантира през 2023 г., че растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи е в съответствие с неутрална като цяло позиция на политиката[21], като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите от покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Люксембург следва да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. На Люксембург се препоръчва също да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като се вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза.

(21) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда фискалната позиция през 2023 г. да бъде експанзионистична (-1,5 % от БВП) в контекста на висока инфлация. Това следва експанзионистична фискална позиция през 2022 г. (-0,9 % от БВП). Очаква се през 2023 г. растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без дискреционните мерки по

---

19 Тази стойност представлява равнището на годишните бюджетни разходи за тези мерки, включително текущите приходи и разходи, както и, когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

20 Препоръка на Съвета от 12 юли 2022 г. относно националната програма за реформи на Люксембург за и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2022 г., (ОВ C 334, 1.9.2022 г., стр. 128).

21 Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. средносрочният (среден за 10 години) потенциален ръст на производството на Люксембург, който се използва за измерване на фискалната позиция, се оценява на 7,8 % в номинално изражение.

отношение на приходите) да има като цяло експанзионистичен принос в размер на 1,3 процентни пункта към фискалната позиция. Това включва увеличаването на разходите за мерките за целенасочена подкрепа за домакинствата и предприятията, които са най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията, с 0,3 % от БВП. Поради това експанзионистичният принос на финансираните на национално равнище нетни първични текущи разходи се дължи само отчасти на целенасочената подкрепа за домакинствата и предприятията, които са най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията. Експанзионистичното увеличение на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без дискреционните мерки по отношение на приходите) се дължи, наред с други фактори, главно на социални обезщетения, различни от обезщетения в натура, субсидии, свързани с нецеленасочените енергийни мерки, постоянни увеличения на заплатите в публичния сектор, еднократна вноска в бюджета на ЕС и намаляване на ставките на ДДС. В обобщение, прогнозното увеличение на финансираните на национално равнище първични текущи разходи не е в съответствие с препоръката на Съвета. Предвижда се разходите, финансирани с безвъзмездни средства по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове от ЕС, да възлязат на 0,2 % от БВП през 2023 г., докато финансираните на национално равнище инвестиции се предвижда да осигурят експанзионистичен принос към фискалната позиция в размер на 0,1 процентни пункта. Люксембург планира да финансира допълнителни инвестиции чрез Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС, като се предвижда да запази финансираните на национално равнище инвестиции[22]. Държавата планира да финансира публични инвестиции за екологичния и цифровия преход и за енергийната сигурност, като електрификация на обществения транспорт, укрепване на трамвайната и железопътната мрежа, фонд за климата и енергията в подкрепа на придобиването на фотоволтаични панели, цифровизация на обществените услуги и цифрова комуникационна сигурност (квантова технология), които са частично финансирани по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС.

(22) Съгласно програмата за стабилност се очаква през 2024 г. бюджетният дефицит да се увеличи до 1,7 % от БВП. Увеличението през 2024 г. отразява най-вече разширяването на мерките за подкрепа на доходите на домакинствата и предприятията за смекчаване на въздействието на скока на инфлацията. Съгласно програмата се очаква съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да се увеличи до 27,5 % в края на 2024 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда бюджетен дефицит от 1,5 % от БВП за 2024 г. Тази стойност е малко по-ниска от дефицита, предвиден в програмата, главно поради по-малкото увеличение на компенсациите на служителите и социалните трансфери, според прогнозата на Комисията. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда по-ниско съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП, в размер на 27,0 % в края на 2024 г.

[22] Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат неутрален принос към БВП.

(23) В програмата за стабилност е предвидено удължаване на срока за прилагане на всички мерки за енергийна подкрепа до края на 2024 г. Комисията понастоящем допуска, че през 2024 г. нетните разходи за мерките за енергийна подкрепа ще възлизат на 0,5 % от БВП[23], спрямо 1,1 % от БВП през 2023 г. Тези оценки се основават на допускането, че няма да има нови увеличения на цените на енергията. Мерките за енергийна подкрепа, които понастоящем се планира да останат в сила през 2024 г., не изглеждат насочени към уязвимите домакинства или предприятия. По-голямата част от тези мерки не запазват ценовия сигнал за намаляване на енергийните потребности и повишаване на енергийната ефективност.

(24) Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета призовава за годишно подобрение на структурното салдо с цел изпълнение на средносрочната бюджетна цел от най-малко 0,5 % като целеви показател[24]. Като се вземат предвид съображенията за фискална устойчивост[25], би било подходящо подобрението на структурното салдо да е най-малко 0,3 % от БВП за 2024 г. За да се осигури такова подобрение, ръстът на нетните финансирани на национално равнище първични разходи[26] през 2024 г. не трябва да надвишава 4,8 %, както е отразено в настоящата препоръка. В същото време останалите мерки за енергийна подкрепа (които понастоящем се оценяват от Комисията на 1,1 % от БВП през 2023 г.) следва да бъдат постепенно премахнати през 2023 г. в зависимост от развитието на енергийния пазар и като се започне от тези с най-слаба насоченост, а свързаните с това спестявания следва да се използват за намаляване на бюджетния дефицит. Въз основа на оценките на Комисията това ще доведе до ръст на нетните първични разходи под препоръчания максимален темп на растеж през 2024 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. обаче нарастването на нетните финансирани на национално равнище първични текущи разходи през 2023 г. не е в съответствие с препоръката на Съвета. Ако това се потвърди, ще бъде подходящо нарастването на нетните първични разходи през 2024 г. да е по-малко.

(25) При допускане за непроменени политики, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2023 г. се предвижда нетните финансирани на национално равнище първични разходи да нараснат с 2,9 % през 2024 г., което е под препоръчителния темп на растеж.

---

23 Определението на Комисията за енергийни мерки включва само мерки на фискалната политика, които пряко засягат цените на енергията или осигуряват временно подпомагане на доходите за консумацията на електрическа енергия. Общите мерки за подкрепа във връзка с инфлацията не се класифицират като енергийни мерки, което обяснява разликата в прогнозните бюджетни разходи за мерките за енергийна подкрепа между програмата за стабилност и прогнозата на Комисията.

24 Вж. член 5 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета, съгласно който също така се изисква корекция с повече от 0,5 % от БВП за държавите членки с ниво на държавния дълг, надвишаващо 60 % от БВП, или с по-изразен риск за устойчивостта на дълга.

25 Комисията изчисли, че Люксембург ще се нуждае от стабилно структурно първично салдо, за да се гарантира, че държавният дълг се поддържа на разумни равнища в средносрочен план. Тази оценка се основава на прогнозата на Комисията от есента на 2022 г. Отправната точка за тази оценка бяха прогнозираните бюджетен дефицит и дълг за 2024 г., в които се предполага оттеглянето на мерките за енергийна подкрепа през 2024 г.

26 Нетните първични разходи са разходите, финансирани на национално равнище, без дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключат разходите за лихви, както и разходите за циклична безработица.

(26) Съгласно програмата се очаква публичните инвестиции да запазят стойността от 4,5 % от БВП през 2023 г. и 2024 г. В програмата са посочени реформи и инвестиции, които се очаква да допринесат за устойчивия и приобщаващ растеж. Те включват инвестиции за насърчаване на енергийния и цифровия преход, които също са част от плана за възстановяване и устойчивост.

(27) В програмата за стабилност е очертано средносрочното фискално развитие до 2027 г. Съгласно програмата се очаква бюджетният дефицит постепенно да намалее до 1,0 % от БВП през 2025 г. и до 0,8 % през 2026 г., преди леко да се повиши до 0,9 % през 2027 г. Следователно се планира бюджетният дефицит да остане под 3,0 % от БВП през програмния период. Съгласно програмата се очаква съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да се увеличи от 27,5 % в края на 2024 г. на 29,0 % до края на 2027 г.

(28) Въздействието на демографските тенденции върху разходите за държавно управление ще стане по-осезаемо през следващите десетилетия, тъй като се очаква броят на пенсионерите на един работник да нараства стабилно поради застаряването на населението и забавянето на нетните миграционни потоци. При сценарий, при който няма промяна в политиката, Люксембург ще се сблъска с едно от най-резките увеличения на разходите за пенсии като дял от БВП в целия ЕС, което се очаква до 2070 г. да се удвои до около 18 % от БВП — най-високото в ЕС. Това ще доведе до значително увеличаване на държавния дълг, което ще изложи на риск устойчивостта на публичните финанси. В плана за възстановяване и устойчивост не са предвидени мерки, насочени към дългосрочната устойчивост на пенсионната система. По-конкретно, в плана не са разгледани отрицателните въздействия на схемите за ранно пенсиониране и финансовите стимули за преждевременно напускане на пазара на труда, които допринасят за ниския процент на заетост сред по-възрастните работници. Повишаването на пенсионната възраст би имало благоприятно макроикономическо въздействие и потенциал за намаляване на разходите за пенсии, тъй като по-високият процент на заетост сред по-възрастните работници би допринесъл за икономическия растеж. Борбата с агресивното данъчно планиране в ЕС е от съществено значение за: i) предотвратяване на нарушаването на конкуренцията между предприятията; ii) гарантиране на справедливо третиране на данъкоплатците; и iii) защита на държавните финанси. Люксембург е малка, отворена икономика с голям международен финансов сектор, което до голяма степен обяснява съществуването на големи финансови потоци. Тези финансови потоци обаче отразяват и присъствието в държавата на много чуждестранни дружества, които участват в дейности по вътрешногрупово управление на парични средства. Особен повод за безпокойство е липсата на данъци, удържани при източника, или на еквивалентни мерки по отношение на плащанията на лихви и авторски и лицензионни възнаграждения, извършвани към юрисдикции с ниско или нулево данъчно облагане извън държавите, включени в списъка на ЕС на неоказващите съдействие юрисдикции[27]. Изходящите плащания на лихви и авторски и лицензионни възнаграждения от установени в Люксембург дружества към юрисдикции на трети държави могат да бъдат предмет на малко или никакво данъчно облагане, ако тези плащания не се облагат с данък или се облагат с нисък данък в юрисдикцията на получателя.

[27] Заключения на Съвета от 24 февруари 2022 г. относно преразгледания списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели (ОВ C 103/01, 3.2.2022 г., стр. 1).

Люксембург предприе известни действия за борба с агресивното данъчно планиране. Досега обаче тези мерки са недостатъчни за справяне с тези характеристики на данъчната система, които многонационалните предприятия може да използват за агресивно данъчно планиране.

(29) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които трябва да бъдат изпълнени до 2026 г. Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Люксембург е започнало. На 28 декември 2022 г. Люксембург подаде първото си искане за плащане, съответстващо на 26 ключови етапа и цели от решението за изпълнение на Съвета, за изплащане на 20 милиона евро по линия на механизма за възстановяване и устойчивост. На 28 април 2023 г .Комисията публикува положителната си предварителна оценка. Искането за плащане сега се обсъжда в Съвета. Съответните ключови етапи и цели включват влизането в сила на реформата „Жилищен пакт 2.0“, насочена към увеличаване на жилищата под наем на достъпни цени, предлагани от общините, инвестиции в цифровизация на обществения сектор и в развитието на свръхсигурни канали за комуникация, повишаване на квалификацията на работната сила със стартирането на програмата „Умения за бъдещето“, както и реформа в снабдяването с чисти превозни средства. На 11 ноември 2022 г. Люксембург представи изменение на своя план, което е одобрено от Съвета на 17 януари 2023 г. Очаква се Люксембург да представи глава за REPowerEU, като вече е решено 128,5 милиона евро да бъдат прехвърлени от резерва във връзка с Брексит (BAR) към Механизма за възстановяване и устойчивост за финансиране на нейното изпълнение. Бързото включване на новата глава за REPowerEU в плана за възстановяване и устойчивост ще позволи финансирането на допълнителни реформи и инвестиции в подкрепа на стратегическите цели на Люксембург в областта на енергетиката и екологичния преход. Системното и ефективно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната програма на политиката.

(30) През 2022 г. Комисията одобри всички програмни документи на Люксембург в областта на политиката на сближаване. Бързото изпълнение на програмите на политиката на сближаване при взаимно допълване и полезно взаимодействие с плана за възстановяване и устойчивост, включително главата за REPowerEU, е от ключово значение за постигане на екологичния и цифровия преход, за повишаване на икономическата и социалната устойчивост, както и за осигуряване на балансирано териториално развитие в Люксембург.

(31) Отвъд икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, Люксембург е изправен пред редица допълнителни предизвикателства, по-специално дългосрочната устойчивост на публичните финанси, произтичаща главно от пенсионната система, празноти в правната уредба, които биха могли да бъдат използвани от многонационални предприятия, участващи в агресивно данъчно планиране, уязвимости, свързани с високите цени на жилищата и дълговете на домакинствата, слабости в образователната система, допринасящи за неравенството, и въпроси, свързани с

енергийната политика и екологичния преход, включително потенциални пречки пред прехода от изкопаеми горива, и проблеми с транспортната мрежа.

(32) Основните умения и цялостното представяне на учениците зависят до голяма степен от социално-икономическия и езиковия им произход. Средните равнища на ключови знания и умения на 15-годишна възраст, измерени в Програмата на ОИСР за международно оценяване на учениците (PISA), са значително по-ниски в Люксембург в сравнение със средните равнища за ЕС. Разликата между учениците в равностойно положение и техните връстници в неравностойно положение е по-голяма в Люксембург, отколкото в която и да е друга държава от ЕС. Образователната система не предоставя на всички ученици необходимите основни умения, за да отговорят на нуждите на пазара на труда на държавата. Езикът, говорим в националната училищна система на начално равнище, е люксембургският, докато учениците се учат да четат и пишат на немски език. Всички предмети (с изключение на френски език) се преподават на немски език. Това води до много голямо търсене на езикови умения в държава, в която само един от всеки трима ученици говори люксембургски като свой първи език. Делът на младите хора на възраст 18—24 години, които са напуснали системата на образование и обучение без завършване на средно образование, се е увеличил от 6,3 % през 2018 г. на 8,2 % през 2022 г. През септември 2022 г. Люксембург стартира пилотен проект в четири основни училища, където учениците започват да учат първо на френски, а след това и на немски език. Ако обхване повече училища, този подход би могъл да спомогне за подобряване на резултатите на учениците, чийто първи език не е френски. Люксембург също така увеличи предлагането на публични международни училища: през периода 2022—2023 г. 4 % от учениците в предучилищно и начално ниво са записани в такива училища, където могат да избират между английски, френски или немски език като език на преподаване. Ако тази възможност за преподаване чрез един основен език бъде разширена, за да обхване по-голяма част от учениците, това би могло значително да подобри шансовете им за постигане на по-добри резултати от обучението.

(33) Енергийната система на Люксембург се характеризира с голяма зависимост — на ниво внос и суровини — от изкопаеми горива. Държавата е голям нетен вносител на енергия. Държавата е почти изцяло зависима от вноса на първична енергия, като през 2021 г. степента ѝ на зависимост е 92 %. Нефтът осигурява 69 % от енергийния микс на Люксембург, а природният газ — 18 %, докато 12 % идват от възобновяеми енергийни източници, като достигат капацитет от 572 MW през 2022 г. Люксембург не внася петрол от Русия. Що се отнася до газа, зависимостта от Русия е ограничена, тъй като близо 100 % от консумирания от Люксембург газ е внесен по тръбопроводи от Белгия и Германия, идващи от Норвегия и Нидерландия. Потреблението на природен газ в Люксембург е намаляло с 26 % в периода август 2022 г. — март 2023 г. в сравнение със средното потребление на газ за същия период през предходните пет години, което е над целта за намаляване от 15 %. Люксембург може да продължи да полага усилия за временно намаляване на търсенето на газ до 31 март 2024 г[28].

(34) Въпреки че Люксембург разполага със силна взаимосвързаност както по отношение на електроенергия, така и на газ, ще са необходими допълнителни

[28] Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и Регламент (ЕС) 2023/706 на Съвета.

инвестиции в очакване на нарастващото производство от възобновяеми източници и търсенето на електроенергия. Люксембург трябва да се справи с предизвикателството, свързано с недостатъчното предлагане на жилища, като същевременно постигне целите си в областта на енергетиката и климата. Необходимо е също така да се санира съществуващият сграден фонд. С 20,8 % от общия потенциал за икономии на енергия (в GWh) секторът на жилищните сгради и санирането е вторият по големина източник на съвкупен потенциал за икономии на енергия до 2030 г. В около 89 % от жилищния фонд се използват отоплителни системи, базирани на изкопаеми горива (нафта и природен газ). Общините ще имат ключова роля в това отношение. Задръстванията по пътищата затрудняват икономиката и екологичната устойчивост, а на транспорта се падат значителен дял от потреблението на нефт и 59 % от общите емисии на парникови газове — в сравнение със средно 24 % за ЕС през 2019 г. Въпреки че Люксембург прие някои подходящи мерки за подобряване на устойчивия транспорт, допълнителната, по-целенасочена намеса би спомогнала съществено за намаляване на зависимостта от нефта и емисиите на парникови газове. Това е отразено в Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата на Люксембург, в който е предвидена цел до 2030 г. автомобилният парк да включва 40 % електрически и хибридни автомобили. Люксембург си е поставил за цел да постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. Държавата е постигнала значителен напредък през последните години в областта на възобновяемите енергийни източници, но остава една от държавите членки с най-нисък дял. По-нататъшно увеличаване на амбициите за намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност ще бъдат необходими, за да може Люксембург да постигне своите цели за 2030 г. за получаване на 25 % от енергията от възобновяеми източници и намаляване на крайното потребление на енергия с 40 % до 44 % в сравнение с 2007 г.

(35) Недостигът на работна ръка и умения в сектори и професии, които са от ключово значение за екологичния преход, в това число производство, внедряване и поддръжка на технологии с нулеви нетни емисии, създава пречки пред прехода към икономика с нулеви нетни емисии. Висококачествените системи за образование и обучение, които отговарят на променящите се нужди на пазара на труда, и целенасочените мерки за повишаване на квалификацията и за преквалификация са от ключово значение за намаляване на недостига на умения и насърчаване на приобщаването и пренасочването на работната сила. За да се отключи неоползотвореното предлагане на работна ръка, тези мерки трябва да бъдат достъпни, по-специално за физическите лица и в секторите, които са най-силно засегнати от екологичния преход. Люксембург увеличи усилията си за повишаване на квалификацията и преквалификацията на работниците в намаляващите и преобразуващите се сектори. Въпреки това недостигът на работна ръка продължава да съществува в някои професии, включително ръководители по политики и планиране. Това е възможна пречка пред екологичния преход и в прилагането на REPowerEU.

(36) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за стабилност за 2023 г., като становището[29] му е изразено в препоръка 1 по-долу.

[29] Съгласно член 5, параграф 2 и член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

(37) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз, Съветът препоръча на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за i) запазване на устойчивостта на обслужването на дълга и въздържане от широка подкрепа за съвкупното търсене през 2023 г., по-добро насочване на фискалните мерки, предприети за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията, и обмисляне на подходящи начини за прекратяване на подкрепата при намаляване на натиска върху цените на енергията; ii) поддържане на големи публични инвестиции и насърчаване на частните инвестиции в подкрепа на екологичния и цифровия преход; iii) подкрепа за промените в заплащането, които смекчават загубата на покупателна способност, като същевременно се ограничават вторичните ефекти върху инфлацията, допълнително подобряване на активните политики по заетостта и преодоляване на недостига на умения; iv) подобряване на бизнес средата и гарантиране, че енергийната подкрепа за дружествата е икономически ефективна, временна, насочена към жизнеспособни предприятия и запазва стимулите за екологичния преход; и v) запазване на макрофинансовата стабилност и наблюдение на рисковете, като същевременно продължава работата по завършването на банковия съюз. С препоръки 1, 2 и 4, отправени към Люксембург, се допринася за изпълнението на първата, втората, третата, четвъртата и петата препоръка за еврозоната.

ПРЕПОРЪЧВА на Люксембург да предприеме през 2023 г. и 2024 г. следните действия:

1. Да прекрати действащите мерки за енергийна подкрепа до края на 2023 г., като използва свързаните спестявания за намаляване на бюджетния дефицит. Ако поради нови увеличения на цените на енергията се наложат мерки за подкрепа, да гарантира, че тези мерки са насочени към защита на уязвимите домакинства и предприятия, че мерките са фискално приемливи и че се запазват стимулите за икономия на енергия.

   Да гарантира разумна фискална политика, по-специално като ограничи увеличението в номинално изражение на финансираните на национално равнище нетни първични разходи до не повече от 4,8 % през 2024 г.

   Да запази финансираните на национално равнище публични инвестиции и да осигури ефективното усвояване на безвъзмездните средства по линия на МВУ и други фондове на ЕС, по-специално с цел насърчаване на екологичния и цифровия преход.

   През периода след 2024 г. да продължи да изпълнява средносрочна фискална стратегия за постепенна и устойчива консолидация, съчетана с инвестиции и реформи, които допринасят за по-висок устойчив растеж, с цел постигане на разумна средносрочна фискална позиция.

   Да намали рисковете, свързани с пазара на жилища, по-специално чрез намаляване на приспадането на ипотечните лихви и чрез предприемане на мерки за увеличаване на предлагането на земя за застрояване. Да осигури дългосрочната устойчивост на пенсионната система, по-специално чрез ограничаване на възможностите за ранно пенсиониране и увеличаване на равнището на заетост на по-възрастните работници. Да увеличи действията за ефективна борба с агресивното данъчно планиране, най-вече като осигури

достатъчно данъчно облагане на изходящите плащания на лихви и авторски и лицензионни възнаграждения към юрисдикции с нулево/ниско данъчно облагане.

2. Да продължи стабилното изпълнение на своя преразгледан план за възстановяване и устойчивост и да завърши бързо главата за REPowerEU с оглед незабавното започване на нейното изпълнение. Да продължи бързото изпълнение на програмите на политиката на сближаване при тясно взаимно допълване и полезно взаимодействие с плана за възстановяване и устойчивост.

3. Да подобри ефективността на системата на училищното образование и да насърчава равните възможности за всички ученици, по-специално чрез адаптиране на преподаването към нуждите на учениците в неравностойно положение и тези от различна езикова среда.

4. Да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива чрез ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници, капацитет за пренос на енергия, улесняване на процедурите за издаване на разрешения и инвестиции в енергийната ефективност както в жилищния, така и в нежилищния сектор. Да подпомогне общините при изготвянето на подробни местни планове за внедряване на енергия от възобновяеми източници, включително вятърна и фотоволтаична енергия, и за районни отоплителни и охладителни системи. Да насърчи допълнително електрифицирането на транспорта и да инвестира в мрежи и инфраструктури за обществен транспорт. Да увеличи усилията на политиката, насочени към предоставянето и придобиването на умения, необходими за екологичния преход.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател